

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zastoupené Mgr. Petrem Vysoudilem, advokátem, se sídlem Matiční 730/3, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2014, č. j. MPSV-UM/11670/14/4S-MSK, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 10. 2015, č. j. 20 Ad 65/2014 – 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Petru Vysoudilovi, advokátovi, se sídlem Matiční 730/3, Ostrava – Moravská Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1573 Kč, tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dní od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora nadepsaného rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2014, č. j. MPSV-UM/11670/14/4S-MSK (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Žalovaný svým rozhodnutím zamítl odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě (dále jen „správní orgán“) ze dne

12. 6. 2014, č. j. 357412/2014/OOI (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán nepřiznal stěžovatelce dle § 21 a § 75 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), příspěvek na živobytí, neboť dle jeho zjištění částka příjmu stěžovatelky po odečtení přiměřených nákladů na bydlení není nižší než částka živobytí stěžovatelky.

Proti rozhodnutí žalovaného se stěžovatelka u krajského soudu bránila správní žalobou, v níž zejména namítala, že při zvážení všech okolností, jako je její zdravotní postižení, nezaměstnanost a nemajetnost, s přihlédnutím k jejím skutečným výdajům vynakládaným na zajištění bydlení, je oprávněna k přijímání příspěvku na živobytí. Zákon o pomoci v hmotné nouzi, na základě kterého nebyl příspěvek na živobytí stěžovatelce přiznán, je diskriminační vůči lidem, kteří mají nízký příjem. Jediný příjem žalobkyně spočívá v dávce invalidního důchodu ve výši 5297 Kč měsíčně, přičemž částka měsíčního nájemného v období ledna až března 2014 činila 2510 Kč krom úhrad zálohových plateb za dodávky plynu a elektřiny. Vzhledem k tomu, že se od částky příjmů ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi odečítají skutečné náklady na bydlení (dle § 34 téhož zákona) toliko do výše 30% (resp. 35% pro hlavní město Prahu) příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob, je státem nucena vzdát se bydlení. Krom toho se stěžovatelka v žalobě vymezovala vůči závěrům žalovaného o neplatnosti nájemní smlouvy předložené pro účely prokázání skutečných výdajů na bydlení. Opakovaně stěžovatelka uváděla, že své skutečné výdaje na bydlení v řízení před správními orgány dostatečně osvědčila, a že jí proto měl být příspěvek na živobytí přiznán.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že průměrná částka stěžovatelce vypláceného invalidního důchodu v rozhodném období (tj. leden až březen 2014) činila 5297 Kč, přičemž jiný příjem stěžovatelka neměla. Dále konstatoval, že v souladu s § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi je tento příjem třeba snížit o přiměřené náklady na bydlení, které sestávají ze skutečných nákladů na bydlení, avšak v případě lokality ubytování stěžovatelky pouze do výše 30% celkových příjmů dle § 9 odst. 1 téhož zákona, tedy pouze do výše 1589 Kč. Takto snížený příjem stěžovatelky tedy krajský soud vypočetl částkou 3708 Kč. Jelikož však tato částka přesahuje částku živobytí stěžovatelky, určenou správním orgánem pro její osobu postupem dle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve spojení s § 2 a § 5 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“), jako částku 3410 Kč, dospěl krajský soud k závěru, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro vznik nároku na příspěvek na živobytí ve smyslu § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Dále krajský soud uvedl, že orgány pomoci v hmotné nouzi nikterak nezpochybnilly stěžovatelkou tvrzenou výši skutečných výdajů na bydlení, a že existence či neexistence právního důvodu k užívání bytu, s nímž měly být spojeny stěžovatelkou dokládáné náklady na bydlení, neměla žádný vliv na rozhodnutí orgánů pomoci v hmotné nouzi.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka zdejšímu soudu kasační stížnost, jíž se domáhá jeho zrušení, neboť se domnívá, že krajský soud v řízení o její žalobě nesprávně posoudil právní otázku, čímž založil nezákonnost napadeného rozsudku. Jako

pokračování

důvod podání kasační stížnosti označuje ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka výše označenou vadu napadeného rozsudku spatřuje konkrétně v tom, že krajský soud „nesprávně vyložil“ právní otázku – určení přiměřených nákladů na bydlení dle § 9 odst. 2 ve spojení s § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Stěžovatelka namítá, že doložila výši skutečných nákladů na bydlení v částce 3263 Kč měsíčně v rozhodném období. Nesouhlasí však s tím, že přiměřené náklady na bydlení ve smyslu § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi se odečtou od výše jejího příjmu dle § 9 odst. 1 téhož zákona pouze do výše 30% příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Pravidlo zakotvené v ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi označuje stěžovatelka za nesprávné a diskriminační.

Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením přípustnosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že tato byla podána osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, stěžovatelka se jí domáhá zrušení napadeného rozsudku, a stížnost není nepřipustná ve smyslu § 104 s. ř. s. Kasační stížnost je proto přípustná. Jelikož byly splněny i další podmínky řízení, přistoupil dále Nejvyšší správní soud k posouzení důvodnosti kasační stížnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podstata stěžovatelčiny jediné kasační námitky spočívá v tom, že krajský soud měl nesprávně posoudit právní otázku aplikace ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Jinými slovy krajský soud neměl dané ustanovení, dle kterého lze snížit částku příjmu osoby dle § 9 odst. 1 téhož zákona o skutečné náklady na bydlení toliko do výše 30% zmíněného příjmu osoby, v případě stěžovatelky aplikovat, a namísto toho měl od jejího příjmu odečíst plnou výši skutečných nákladů stěžovatelky na bydlení, tj. nikoli částku 1589 Kč, nýbrž částku 3263 Kč.

Stěžovatelka ovšem nepodává bližší argumentaci, jež by svědčila pro závěr o tom, že se na její věc nemá výše zmíněná limitace odpočtu skutečných nákladů na bydlení uplatnit. V tomto směru toliko podotkla, že se jedná o ustanovení nesprávné a diskriminační.

Nejvyšší správní soud může k uvedené kasační námitce pouze konstatovat, že dle čl. 95 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), je soudce při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou. Krajský soud proto zásadně neměl prostor k tomu, aby se od zákonem stanoveného postupu výpočtu příjmu stěžovatelky pro účely posouzení vzniku nároku na příspěvek na živobytí odchýlil. Jen v případě, kdy by krajský soud dospěl k závěru, že zákon, resp. konkrétní ustanovení zákona, jehož mělo být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, bylo by namístě, aby věc předložil Ústavnímu soudu (srov. čl. 95 odst. 2 Ústavy, též usnesení

Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 1. 6. 2011, č. j. 59 A 21/2011 - 28). Jelikož však krajský soud k takovému závěru zjevně nedospěl (stěžovatelka ostatně v žalobě protiústavnost uvedeného zákonného ustanovení nenamítala), nelze konstatovat, že by se aplikací předmětného ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi dopustil jakékoli nezákonnosti ve svém postupu. Jak již bylo uvedeno výše, na základě principu dělby moci jsou soudy vázány zákonem, a není tedy na jejich volné úvaze, zda i v případě, kdy řešená situace spadá do hypotézy zákonné právní normy, budou tuto normu aplikovat, či nikoli. Kasační námitka stěžovatelky tudíž zjevně nemůže být důvodná.

Stěžovatelka další námitky ve své kasační stížnosti nevznesla, proto ji Nejvyšší správní soud na základě ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl pro nedůvodnost.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl zdejší soud na základě ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení s ohledem na ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s., neboť řízení o kasační stížnosti bylo vedeno ve věci pomoci v hmotné nouzi, jež spadá věcných okruhů, pro které je náhrada nákladů řízení procesně úspěšnému správnímu orgánu zákonem vyloučena.

Stěžovatelce byl v řízení před krajským soudem, usnesením krajského soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 20 Ad 65/2014 – 23, ustanoven zástupce Mgr. Petr Vysoudil, advokát. Dle § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s. platí, že zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát. Tomuto zástupci v řízení o kasační stížnosti přísluší odměna za jeden úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) ve výši 1000 Kč [§ 9 odst. 2, § 7 bod 3. vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném, znění („advokátní tarif“)] a náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem částka 1300 Kč. Protože ustanovený advokát zdejšímu soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést, tj. o částku 273 Kč. Účtoval-li ustanovený zástupce i náklady spojené se zastupováním před krajským soudem, je třeba podotknout, že tyto mu byly již napadeným rozsudkem krajského soudu přiznány. Celková částka přiznaná ustanovenému zástupci je tedy 1573 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám ustanoveného zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu